Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 196. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 12, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ 1996 р. Ч. 196. РІК CIII.

Л. КУЧМА ЗАДОВОЛЕНИЙ ВІДВІДИНАМИ ЕСПАНІЇ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 10-го жовтня, „Урядовий Кур'єр" повідомив, що в ході візити української делегації на чолі з Президентом України Леонідом Кучмою до Еспанії, в Мадриді 8-го жовтня міністри закордонних справ обидвох країн підписали договір про дружбу і співробітництво між Україною та Еспанією. На церемонії підписання були присутні Президент Л. Кучма і король Еспанії Хуан Карльос.

За підсумками зустрічей Президента України Л. Кучми з королем Еспанії, головою уряду та іншими еспанськими керівниками, підписано договір про економічне і промислове співробітництво, угоди про повітряне сполучення та соціальне забезпечення, про співпрацю в галузі культури, освіти тощо.

В королівському палаці на честь Президента України Л. Кучми Хуан Карльос влаштував урочисте прийняття.

Наступного дня Л. Кучма відвідав Конференцію еспанських підприємців, з якими відбулася одногодинна розмова з приводу розвитку ділових зв'язків. Особливе зацікавлення Україною виявили представники малого і середнього бизнесу, хоча досі вони діяли дуже обережно.

Крім згаданих вище документів, у Мадриді підписано протокол про військове співробітництво, яким передбачається обмін досвідом у будивництві Збройних Сил України й Еспанії та підготові військових кадрів.

Після покладення квітів Президентом України до монументу полеглим за Еспанію в міській управі відбулася неформальна кольоритна зустріч українських гостей за еспанською традицією. Посадник вручив Л. Кучмі символічний ключ від міста.

(Закінчення на стор. 3)

НІМЕЧЧИНА ФІНАНСУВАТИМЕ СІМ ПРОЄКТІВ В УКРАЇНІ

Київ. — Німеччина надасть Україні 30 млн. марок на здійснення сімох нових проєктів, пов'язаних з консультативною допомогою, сказав 7-го жовтня на зустрічі з головою Верховної Ради України Олександром Морозом представник федерального уряду Німеччини Вальтер Кіттель. Про це повідомила УНІАР.

Проєктами передбачено створення валютного фонду для підтримки малого і середнього підприємництва та агенції для сприяння чужоземним інвестиціям. Крім того, Німеччина плянує почати підготову українських фахівців з малого і середнього бизнесу.

За словами В. Кіттеля, серед 11 країн, яким Німеччина надає консультативну допомогу, Україна займає друге місце після Росії. Це є свідченням того, що всі домовлення, досягнуті під час візити до Києва минулого місяця канцлера Німеччини Гельмута Коля, не є декляраціею, а програмою конкретних дій, підкреслив він.

Німецька консультативна група діє у Києві від листопада 1994 року. Вона доражує Кабінетові Міністрів та Адміністрації Президента у справі проведення економічних реформ. За словами О. Мороза, діяльність німецьких експертів за останні два роки стала прикладом технічно-економічного співробітництва.

На зустрічі обговорено також налагодження тіснішої співпраці між парляментами обох країн. О. Мороз назвав пріоритетним напрямком співробітництва обмін досвідом законодавчого забезпечення податкової, банкової та інвестиційної політики. Він зазначив, що обидві сторони зацікавлені у продовженні співпраці, яка сприяла б розв'язанню проблем української економіки.

Газета „Вашінґтон Пост" надала слово А. Лебедеві

Вашінґтон. — Газета „Вашінґтон Пост" оприлюднила статтю секретаря Ради безпеки Російської Федерації Алєксандра Лебедя, в якій він стверджує, що Росія „остаточно закінчила війну в Чечні" і дає до зрозуміння, що це є його особисто заслугою.

„Воєнних дій у Чечні нема вже майже місяць. Це стало можливим завдяки угоді, яку я підписав у Гасавюрті з начальником штабу чеченських збройних сил Асляном Масхадовим",— пише А. Лебедь. Далі він визнає, що загальна реакція російських політиків на згадані угоди є негативною. Доходить до того, що А. Лебедя звинувачують у „зраді батьківщини" і навіть керівництво країни „не спромоглося дати оцінку гасавюртським документам".

Особливо цікава та частина статті А. Лебедя, де він інтерпретує причини російсько-чеченської війни. „Мене часто запитують, чи я знаю, хто несе відповідальність за цю війну. Так, я знаю їх всіх поіменно. Я також певний, що ця війна має економічне коріння, замасковане політичними гаслами. Покищо не час називати імена тих людей, тому що існує велика небезпека, що війна спалахне з новою силою. Спочатку ми повинні припинити кровопролиття, вернутися до мирного життя, відтак прокуратура визначить, хто в чому винній",— закінчує свою статтю А. Лебедь.

У Литві судять комуністичних лідерів

Вільнюс, Литва. — Минулої середи, 9-го жовтня, у Вільнюсі, столиці Литви, розпочався суд над колишніми комуністичними лідерами, котрих звинувачено у спробі державного перевороту в 1991 році, що допровадило до збройного зудару, в якому загинуло 13 осіб.

Шість осіб, включно з колишнім керівником Комуністичної партії Литви Міколасом Бурокявічусом і колишнім партійним політичним ідеологом Юозасом Єрмалявічусом, судять не тільки за спровокування спроби згаданого перевороту 13-го січня 1991 року, але також за вбивство.

Прокуратура твердить, що підсудні невдоволені вибором у Литві в 1990 році демократичного уряду, хотіли з допомогою совєтського війська здійснити державний переворот і усунути новообраний уряд. Під час наступу совєтського війська на телевізійну вежу у Вільнюсі 13 осіб стало жертвою цього насильства, що викликало не тільки обурення у вільному світі, але в першу чергу гостре роздратовання місцевого населення.

М. Бурокявічус твердить, що він в цих заво-

(Закінчення на стор. 3)

ДЕНЬ КОЛЮМБА

З уваги на свято День Колюмба у понеділок, 14-го жовтня, Головна Канцелярія УНС і В-во „Свобода" будуть закриті. Наступне число „Свобода" друкуватиметься у вівторок, 15-го жовтня, з датою середи. — Ред.

Пограбовано агропромбанк „Україна"

Донецьке (Р. Р.). — Тут під час проведення ревізії в районному відділі агропромислового банку „Україна" виявлено зникнення 7,400,000 гривень. Донецька прокуратура порушила карну справу.

Тим часом з'ясувалося, що зникла в невідомому напрямку і начальниця Першотравневого районного відділу Банку „Україна" Лідія Козлова. Чоловік і син Козлової запевняють, що їм нічого не відомо про її місце перебування.

Слідчі органи відмовилися поінформувати представників преси про версії, які вони висувають.

ХДПУ звернулася до світового конґресу юристів

Київ(Р.Р.). — Християнсько-Демократична Партія України звернулася до членів Світового Конгресу Українських Юристів з проханням оцінити „безпрецедентне втручання" їхнього президента Володимира Стретовича у політичну діяльність ХДПУ. Зокрема, пишуть автори, на розпорядження В. Стретовича з рахунку конгресу оплачену „незаконну акцію" — надзвичайний з'їзд ХДПУ, організований депутатами Верховної Ради України, В. Стретовичем, Віктором Шишкіним і Василем Костицьким. Автори заяви вважають, що Світовий Конгрес Українських Правників не має права втручатися у діяльність українських організацій та ще й фінансувати їх, як фінансував „провокаційний з'їзд розкольників ХДПУ, на якому В. Стретовича проголошено головою ХДПУ.

Конгрес юристів заплатив за проведення з'їзду 6,101 гривню, або 3,486 дол.

Член головної ради ХДПУ Анатолій Тарасенко зазначив, що делегати Третього надзвичайного з'їзду не підтримали спроби Віталія Журавського скликати 16-17-го листопада черговий з'їзд партії.

Зростає кількість заражених вірусом СНІД

Київ. — Колегія Комітету боротьби зі СНІД на своєму засіданні визнала, що у 1996 році кількість заражених вірусом імунонедостатності людини (ВІЛ), значно збільшилася, поінформувала 8-го жовтня УНІАР.

Згідно з повідомленням, тільки за вісім місяців цього року виявлено понад 8,000 нових випадків зараження цим вірусом, що спричиняє СНІД. Всього ж в Україні зареєстровано 9,720 носіїв ВІЛ. Найбільш ураженими є Одеська, Миколаївська, Донецька і Дніпропетровська області.

Кінцеву стадію зараження — СНІД — виявлено у 138 осіб, з них 50 померло, включно з 10 дітьми.

Переважну більшість заражених, 60 відсотків, складають ін'єкційні наркомани, але спостерігається тенденція до збільшення випадків захворювання серед інших груп населення. 1,400 заражених виявлено серед в'язнів, 127 — серед вагітних жінок і 43 — серед дітей, народжених від заражених матерів.

Комісія зазначила, що епідемія виходить з-під контролі і найближчим часом стане реальним її розповсюдження через донорство крови. Тільки за останні місяці виявлено 415 випадків зараження серед донорів. За висновком комісії, причиною погіршення ситуації є вкрай незадовільне фінансування Національної програми профілактики СНІД з боку Міністерства Фінансів. Крім того, від 27-го вересня міністерство взагалі припинило виділяти фонди на цю програму.

Колегія прийняла рішення скликати наприкінці жовтня в Одесі VI сесію Комітету боротьби зі СНІД, на якій обговорюватиметься діягностика і лікування цієї недуги.

ЕС виділила понад мільйон екю для хворих на дифтерію

Страсбурґ. — Комісія Европейської спільноти призначила 1.3 млн. екю на боротьбу з дифтерією в Україні і для жертв чорнобильської катастрофи, сказано в повідомленні комісії, випущеному 7-го жовтня.

Фонди допоможуть міжнародній організації Червоний Хрест здійснити в Україні щеплення проти дифтерії і провести високотехнічний медичний огляд жертв Чорнобиля на виявлення піст[р]яка.

Минулого року в СНД зареєстровано 50,385 випадків захворювання на дифтерію, що становило 99.9 відсотка всіх випадків в Европі і 80 відсотків усіх випадків у всьому світі. Поширення хвороби зупинено, але в Україні вона все ще дає про себе знати. Біля 10 млн. українських громадян потребують негайного щеплення. Ця акція повинна також зупинити поширення хвороби в сусідні країни.

Високотехнічний медичний огляд на виявлення пістряка має бути проведено в найбільш вражених Чорнобилем районах і віддалених селах. Серед потерпілих буде роздано також вітаміни.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТАВ ДО ЛАДУ 3-ІЙ ЕНЕРГОБЛЬОК ЧАЕС

КИЇВ. — В ніч з 6-го на 7-го жовтня знову почав працювати 3-ій енергоблок Чорнобильської АЕС, на якому перед тим проходив пляновий ремонт, повідомила 7-го жовтня УНІАР. Минулого місяця на станції виробляв електроенергію тільки 1-ий енергоблок. 2-ий енергоблок, як і третій, перебував у ремонті. Служба інформації ЧАЕС поінформувала, що у вересні відхилень від умов безпечної праці на станції не зареєстровано. Проте, як відомо, всередені саркофагу, збудованого над 4-им енергоблоком, що вибухнув 10 років тому, спостерігалося минулого місяця підвищення невтронної радіяції. 11-го жовтня в Парижі „велика сімка", сім найрозвиненіших західніх країн, має обговорити з Україною дальші шляхи надання допомоги у ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи.

ОБРАЛИ НОВОГО ПОСАДНИКА

ДРОГОБИЧ, Львівська область. — Друге за величиною місто Львівщини обрало нового посадника, повідомила 8-го жовтня УНІАР. Ним став Михайло Лужецький, набравши у другій турі 23,000 голосів. Його конкурент Радзієвський, якого підтримували ліві сили і який переміг у першій турі, здобув 18,000 голосів. Місцеві спостерігачі відзначили, що відсоток голосів, відданий колишньому секретареві міського комітету КПСС, є на диво високий для Галичини.

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ПІДВИЩАТЬ ПЛАТНЮ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма видав указ про грошове забезпечення військовослужбовців. Згідно з указом, дохід військовослужбовців має зрости на 1.8 раза. Командирам військових частин, керівникам установ і організацій надано право заохочувати військовослужбовців грошовими нагородами за особисті заслуги.

ХОТІЛИ ВБИТИ РАДНИКА КРИМСЬКОГО УРЯДУ

КРИМ. — Парляментарний асистент і радник кримського уряду Анатолій Артюшенко опинився в лікарні після того, як дістав два кульові поранення в результаті нападу на нього двох невідомих осіб, поінформував 9-го жовтня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на українське телебачення. Згідно з повідомленням, напад, який стався біля головної пошти Симферополя, очевидно, був замахом на життя потерпілого. Кримська міліція веде слідство. Рівень злочинности в Криму є одним з найвищих по всій Україні. Кількість вбивств цього року порівняно з минулим зросла на півострові на 44 відсотки.

ПОЖЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА. — Городенківський фармер і колишній учитель Микола Андрусик свої гроші, зароблені важкою працею, пожертвував на фонд спорудження пам'ятника Михайлові Грушевському з нагоди 130-річчя від дня його народження. Пам'ятник відкрито в селі Вербівцях Городенківського району. В області не бракує й інших жертводавців, тому прикарпатські скульптори за останні роки спорудили в регіоні два пам'ятники Незалежности України, два — Тарасові Шевченкові, по одному Іванові Франкові та борцям за визволення України, кілька пам'ятних знаків і меморіяльних дощок.

ПРОТОКОЛЬНЕ ДОРУЧЕННЯ

КИЇВ. — Верховна Рада України дала протокольне доручення Кабінетові Міністрів представити на розгляд парляменту до 16-го жовтня нову норму межі мінімального забезпечення. Таку пропозицію висунув на сесії депутат Леонід Анісімов. Він запропонував не розглядати на сесії проєкт державного бюджету на 1997 рік, якщо Уряд не виконає це доручення. Як відомо, цього вимагали і Наталія Вітренко та Володимир Марченко.

НАЙБІЛЬШЕ БІДНИХ ГРОМАДЯН У СХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Світовий банк дослідив 2,000 українських родин і підготував звіт на тему „Бідність в Україні", у якому характеризується ситуація в державі за станом на червень 1995 року. Про це повідомив на пресовій конференції головний економіст з питань соціяльної сфери Світового банку Том Гупенгарднер. За межу бідности було прийнято 3 млн. 675,000 крб., або приблизно 24 доляри на одну особу в місяць. Фахівці підрахували, що за межею бідности на червень минулого року було 30 відсотків населення. Дослідження показали, що в бідних родинах, як правило, більше дітей до 15 років і більше старших людей, які мають понад 64 роки. Серед пенсіонерів є 35 відсотків бідних. При чому в східніх областях бідних на 15 відсотків більше, ніж у південних.

УРЯДОВЦІВ ДО СУДУ

КИЇВ. — Комісія Верховної Ради з питань фінансів і банкової діяльности підготувала звернення до Генеральної прокуратури України з проханням притягнути до відповідальности урядових осіб, які свідомо порушують закони. Голова комісії Віктор Суслов зазначив, що йдеться про порушення Урядом порядку введення в дію закону про акцизний збір на алькоголь і тютюнові вироби. Внутрішні акцизні марки мають бути введені з 1-го січня 1997 року. Однак, з 1-го жовтня в Україні, на підставі постанови Кабінету Міністрів, введено акцизний збір на тютюнові, а з 1-го вересня на алькогольні вироби. Суслов сказав, що крім Верховної Ради ніхто не може змусити людей платити за згадані товари раніше, ніж вимагає закон.

ЗМІНИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

СУМИ. — Це місто відвідав міністер внутрішніх справ України Юрій Кравченко. Під час зустрічі з журналістами він сказав, що в структурі правоохоронних органів передбачається основні зміни, спрямовані на поліпшення праці міліції і піднятя її авторитету. Це робитиметься за допомогою більш уважного підбору осіб. Тому, що міліціянти отримують платні з великим запізненням, то вони шукали інших способів прогодувати сім'ю. В результаті вже 250 колишніх міліціянтів потрапили до тюрми за порушення закону. Серед них 49 — за хабарництво. Працю сумської міліції міністер незадоволений і має намір скерувати туди спеціяльну комісію міністерства.

Український Інститут Америки відкриває концертовий сезон 1996-97

Ню Йорк (Г. Колесса). — Серед різних аспектів діяльности Українського Інституту Америки в Ню Йорку особливе місце займає влаштування серії музичних подій, пов'язаних спільною назвою: „Музика в Інституті". Завдяки своїй місії вона заслуговує на особливу увагу.

Цього року вперше серію очолив Микола Сук, відомий український піяніст і глибокий музикант, який зробив важливий внесок в розповсюдження українського мистецтва по світі та вагомо причинився до якости та розвитку згаданої серії в УІА.

— Протягом шести років, себто від першого дня перебування в Америці, моє життя пов'язане з Українським Інститутом Америки, — говорить М. Сук. Мій нюйоркський дебют відбувся на сцені УІА, і в тому власне полягає одна з місій концертової серії інституту— надання можливости українським музикантам проявити себе в такому важливому мистецькому центрі світу, як Ню Йорк. Крім того, разом з українцями до участи в концертах запрошується багато американських та світових виконавців, що дає нашим виконавцям унікальну можливість нав'язати контакти з міжнародним музичним світом, а чужинцям — більше довідатися про Україну та її музику.

Микола Сук

(Закінчення на стор. 3)

Европейський шаховий турнір виграла шестирічна дівчинка з України

Львів (Р. Р.). — Шестирічна Аня Музичук із Стрия стала у своїй віковій групі, 1989 року народження, чемпіонкою Европи у шахах. Змагання відбулися в Польщі, де Україну, окрім Ані, представляли ще три дівчинки, з Одеси, Тернополя і Калуша. Решта учасників була від країн Европи.

А. Музичук бере участь у шахових змаганнях з п'яти років і щодня просиджує за ними по чотири години.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Ніколас Бирнс від імені американської адміністрації заявив, що північнокорейська влада „повинна негайно звільнити" заарештованого громадянина ЗСА, якого звинувачують у шпигунстві. „Це занадто поважне звинувачення, щоб його можна було оприлюднювати, не подавши при цьому жодних доказів", — сказав Н. Бирнс. Він повідомив, що дорадник шведської амбасади у Пйонгянгу Ерік Льоквіст на прохання американців домагатиметься зустрічі з безпідставно затриманим громадянином ЗСА.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРИ ІРЛЯНДІЇ та Британії у середу, 9-го жовтня, підтвердили, що намагання осягнути замирення у Північній Ірляндії були дещо порушені вибухом бомби ІРА минулого понеділка на англійській військовій базі поблизу Белфасту, але не були зупинені. Ірляндський прем'єр-міністер Джан Брутон і прем'єр-міністер Англії Джан Мейджорс заявили, що переговори замирення будуть продовжуватися без співпраці Сінн Фейн, політичного крила ІРА, котре усунено від участи аж поки ІРА знову не припинить військових дій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Пріоритети програми Уряду України

Програма Уряду України на 1997-98 роки, після передання її на розгляд Верховної Ради, натрапила на гостру критику з боку депутатів, як правого, так і лівого спрямування. Її вважають декларативною, списаною з попередньої програми і таке інше.

Особливу критику спричинює бльок програми, де йдеться про державний сектор економіки. Справа в тому, що за державою досі зберігається велика доля власности, отож держава повинна виконувати функції власника якісно і в повній мірі. Водночас автори програми вважають, що всі внески у соціяльну сферу проваляться у прірву і життя не поліпшиться, якщо не відродиться виробництво та не стабілізується економіка.

Звичайно, програму побудовано на компромісах, але найголовнішими у ній є заходи, спрямовані на відновлення виробництва. Тобто комплекс заходів для закриття або перепрофілювання нерентабельних підприємств, залучення інвесторів, заохочення найуспішніших транснаціональних структур тощо. Наприклад, підприємства, які збільшать обсяг експорту, дістануть від держави підтримку для їх розвитку і для виплат допомоги звільненим з праці працівникам. Досі про це лише багато писалося і говорилося, а в наступному році Уряд плянує позбутися тієї спадщини, що залишилася від плянового господарювання і тягне економіку України на дно провалля.

Усі деталі програми охопити тут неможливо, але структурна перебудова не обмине ні машинобудівний, ні військово-промисловий комплекс. В енерґетичній сфері передбачається ринкове формування тарифів, але зберігається державне реґулювання в тій його частині, що створюється в енерґопідприємствах-монополістах, тобто у тих, які транспортують і збувають електроенерґію споживачам.

До 1998 року передбачається закінчити передання земель у приватну власність громадян і закріпити права власників на конкретну ділянку-пай. Для українських товаровиробників передбачається встановити мінімальні ставки ввізного мита на сировину, матеріяли і комплектуючі частини, які не виробляються в Україні.

Національний Банк України під час проведення операцій на валютному і фондовому ринках чи кредитних авкціонах віддаватиме перевагу тим комерційним банкам, діяльність яких зорієнтовано на довготривалі державні програми, оскільки вони сприяють виведенню економіки з кризи.

В галузі оподаткування передбачається принципово змінити підхід до визначення прибутку з метою оподаткування. Прибуток визначатиметься, як різниця між валовим доходами і валовими видатками. Для стимулювання і збільшення ефективности підприємств від 1997 року принципово зміниться порядок нарахування амортизації — з моменту придбання основних фондів, виходячи з їх залишкової вартости.

У сфері соціяльного забезпечення передбачається підняти заробітки до рівня, який дав би змогу формувати забезпеченеві соціяльні фонди, за рахунок відрахувань із заробітків. Але перед цим плянується здійснити реорганізацію зарплатні в бюджетній сфері, відповідно до схеми посадових ставок.

І ось такі наміри перевести українське виробництво, в тому числі й сільсько-господарське, на сучасні рейки у певних політичних сил викликали протест. Звичайно, як і в кожній програмі, в ній є слабі місця, над якими ще треба попрацювати. Наприклад, невідомо, чи є конкретні пляни щодо фондів для проведення усіх запрограмованих змін. Адже інвестори все ще не мають повного довір'я і певности щодо захисту інвестицій. Отож Урядові доведеться подумати, чим саме привернути увагу інвесторів. Їх не дуже вабить приватизація підприємств разом з трудовими колективами і тисячами обумовлень, хабарями, відсутністю ґарантій, які покищо залишаються обіцянками. Не може не впливати на інвесторів і відсутність інфраструктури зв'язку, обслуги і доріг.

Все це сприяє тому, що Україна приваблює або дуже могутніх капіталістів, які контролюють ринки всіх країн і оперують рискованим капіталом, або різних аферистів. Чесних інвесторів тут уже не раз, м'яко кажучи, скривдили і відбили бажання знову рискувати. Таким чином, перед сьогоднішнім Урядом України стоїть нелегке завдання, але програму він підготував і, з усього видно, що має намір її виконати. Щоправда, програму ще не затвердив парлямент. Розгляд програми приватизації на 1997 рік Верховна Рада плянує на кінець листопада — початок грудня.

Тетяна Ларіна,
Київ

Україна — держава космічна

Одним з перших кроків України, як самостійної держави, було створення Національної Космічної Аґенції, яка, згідно з указом Президента, почала свою історію з 29-го лютого 1992 року. Чому Україна, яка тільки но здобула незалежність, незважаючи на безліч проблем, серед пріоритетів визнала найскладнішу, порівняно з іншими, космічну галузь? З таким запитанням авторка звернулася до начальника управління Космічних Комплексів Національної Космічної Аґенції України, кандитата технічних наук Олега Уруського.

— Національна Космічна Аґенція виникла не з небуття, — сказав Олег Іванович, — Україна була активним учасником космічних програм Совєтського Союзу і її потенціял у цій сфері становив приблизно 30 відсотків від загального потенціялу галузі колишнього СССР. Питання про те, як його використати на користь молодої держави, постало перед нею з перших днів існування. Після докладного вивчення існуючих можливостей з'ясувалося, що ми одержали в спадщину хоча й дуже розвинену галузь, але в той же час, на даному етапі, цілком безрезультативну. Адже не існувало жодного проєкту, який від початку до кінця здійснювала б якась одна організація. Кожна працювала лише над частиною комплексу або системи чи робила якийсь вузол. У той же час другий вузол або частину систему, виготовлялося, наприклад, у Росії. Тобто, в Україні не лишилося єдиного контексту космічної ідеології. Тож, перш за все, потрібна була власна концепція, на основі якої можна було б тільки своїми силами продовжувати роботи, пов'язані з дослідженням і використаням космосу.

Таку концепцію створила робоча група, зформована з представників Національної Академії Наук України та різних відомств і підприємств, яка, в свою чергу, дозво-лила розробити проєкт національної космічної програми, розрахований на п'ять років. Власне, з того моменту, коли 1993 року у затвердженому парляментом державному бюджеті з'явився рядок „Фінансування національної космічної програми України", розпочався принципово новий етап в історії України: вона стала космічною державою.

Ця програма, яку можна було б розділити на три основні частини, передбачала створення космічних проєктів, з яких 65 відс. мали здійснюватися за власний рахунок безпосередньо в національних інтересах. 30 — міждержавні космічні програми при дольовому фінансуванні країн СНД. І, нарешті, 5 відс. передбачалося на спільні міжнародні проєкти з іншими країнами поза межами СНД. А функціонально вона складалась із звичних для космічної галузі ділянок — сателітового зв'язку та інформаційних систем, дистанційного зондування Землі, космічних наувових досліджень, а також розроби новітніх технологій транспортних систем та наземної інфраструктури. Крім того, передбачалося створення унікальної експериментальної бази та виготовлення серійної техніки.

— З того часу минуло вже понад три роки. Чи здійснено щось з цієї програми?

— Звісно, ми не сиділи склавши руки. Невдовзі мине вже рік, як запущено перший український сателіт „Січ-1". Відомості, які він надсилає на землю, допомагають гідрометеорологам, риболовам, лісникам. Згодом коло споживачів його інформації розширюватиметься. Вже є деякі методичні напрацювання щодо розпізнання за допомогою сателіту стану ґрунтів, води Озівсько-Чорноморського басейну, пошуку перспективних родовищ нафти та ґазу. Через якийсь час цю роботу виконуватиме не він один: естафету візьмуть його родичі — наступні сателіти серії „Січ", звичайно, досконаліші, з якими вже проводиться відповідна робота.

Але, на жаль, головного проєкту, передбаченого в програмі, ми ще не здійснили. „Січ-1" хоча й вважається першим українським сателітом, все ж таки не є чимось новим. Він восьмий із серії „Океан", створений у КБ „Південне", у Дніпропетровському, яке за часів Совєтського Союзу призначалося для задоволення потреб північної навіґації. Після розпаду СССР, виходячи з реальної ситуації, того вкладу і фондів, що вносилося для виготовлення і запуску, було прийнято рішення взяти його під юрисдикцію України, як перший сателіт української космічної системи природокористування і екологічного звідомлення, що має вже нову назву.

Ми ж плянували створити єдину систему сателітного зв'язку „Либідь" з використанням космічного апарату на неостаціонарній орбіті. Але відомо, що будь-яка нова розроба, тим більше такої складної техніки, як космічна, вимагає певного часу і досить значних фондів. На жаль, нинішні фінансові можливості держави не дозволяють у повному обсязі здійснювати ці пляни. Адже фінансування аґенції тепер перебуває на рівні 5 відс. від мінімуму. В результаті ми були змушені тимчасово зупинити роботу над цим проєктом. Він тепер у стадії ескізного проєктування.

— Коли ж повернетеся до нього?

— Уже повертаємося, але трохи під іншим кутом. З'явилися чужоземні зацікавлені партнери — італійці, які погоджуються на дольову участь у фінансуванні цього проєкту. Перший сателіт зв'язку стане більше орієнтований на комерційні справи, скажімо, на рекляму, трансляцію передач радіо і телебачення за межі України, аби можна було якнайшвидше його окупити. Звичайно, він виконуватиме і свої безпосередні обов'язки забезпечення якісного зв'язку на великих відстанях, у якому мають потребу Служба Безпеки, Міністерство Оборони й інші організації, дипломати та й окремі громадяни. Адже спілкуватися, наприклад, зі ЗСА або Австралією можна тільки через сателітовий зв'язок. З України він відбувається лише через закордонні канали, відповідно за дуже великі гроші. Коли ж матимемо власного космічного „зв'язківця", ми самі зможемо обслуговувати інших: споживачів з Болгарії, Греції, Італії, інших країн.

Якщо все відбудеться так, як ми собі це нині уявляємо, то перший український сателіт зв'язку вийде на орбіту до 2000 року. Більш того, ми мріємо запустити його власною ракетою-носієм, та покищо це тільки мрія. Але деякі реальні підстави для її здійснення все ж таки існують. В Україні розробляється проєкт „Морський старт", який передбачає створення ракети-носія на базі існуючого з 1985 року серійного носія „Заніт-2". Тепер його модернізують, додають третій ступінь, після чого енерґетичні можливості нової ракети дозволятимуть запустити наш сателіт зв'язку на геостаціонарну орбіту. Але цей проєкт — комерційний, в якому беруть участь, крім України, представ-леної дніпропетровським південним машинобудівним заводом та КБ „Південне", компанії зі ЗСА, Норвеґії та Росії.

Тому, хоча Національна Космічна Аґенція й координує з боку держави діяльність підприємств, що працюють на космос, „Морський старт" — приватне підприємство і деякі умови, скажімо, ціни, залежатимуть не від нас... І не виключено, що ми будемо змушені звертатися до закордонних постачальників ракет-носіїв, залежно від того, хто дешевше запропонує, як це робить переважна більшість країн.

Але ми все ж таки сподіваємося на краще. Тобто, якщо проєкт „Морський старт" здійсниться до того часу, як буде готовий наш сателіт, то до космосу перший „Либідь" полетить за допомогою ракети, створеної нашими фахівцями на українській землі.

Володимир Романюк

Не сумуй

Застелив доріженьки-стежки
Листопад килимом пурпуровим...
То — багряні коні навпрошки
Мчать царівну-осінь у діброви.

Розійшлись берізки. В самоті
Посмутніли явори і клени.
Лист останній тихо шепотить,
Юнакові лігши на рамено:

„Не сумуй... Ще прийдуть ясні дні,
Повні сонця радісної втіхи,
Ще на зміну виросте мені
Листя на каштанах, на горіхах,

Зацвітуть збурунено сади,
Солов'їна пісня вдарить в груди!
Не сумуй (які ж бо ви...): завжди
На землі було так, є і буде".

...День втомився в герці... Ліг спочить,
Відпалавши в обріїв загравах.
Крешуть коні зорі з-під копит
На осінні відгорілі трави.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про спілкування у сьогоденні

Якось недавно треба було мені довідатись про приїзд до ЗСА знайомої студентки зі Львова. Вона мала прилетіти „Льотом", але не була певна, чи на визначений день дістане місце у Варшаві на цей літак. Здавалося мені, що нічого легшого, як потелефонувати до „Льоту" та дістати цю інформацію. Так мені здавалося... Накрутила я потрібне число і відразу почула потік слів: „Якщо бажаєте знати приліт літака, натисність число два, якщо хочете зарезервувати квиток — тисніть три, якщо треба вам інші інформації, тисність число чотири". Тисну чотири і в трубці знову приємний голос автомату: „Якщо бажаєте знати приліт літака не летовище Кеннеді — тисність число два, якщо до Нюарку — три". Пробую спершу на летовище Кеннеді і знова голос з автомату: „Якщо бажаєте інформації польською мовою, тисність два, якщо англійською — три". Натискаю я, як сказано, число три і чую чемний голос з автомату: „Дякуємо за телефон. На жаль, сьогодні неділя і наші бюра не працюють. Просимо дзвонити завтра зранку".

Ось так, після півгодини змагань з телефонічною трубкою, я була на тому самому місці, що на початку.

Це був тільки маленький приклад сьогоднішньої. завтоматизованої інформації та користі з усіх тих сучасних машин, що мають полегшити людині життя, а дуже часто лише його ускладнюють.

А все ж важко сьогодні уявити собі життя без комп'ютерів та „і-мейлу". Чи може, однак, це спілкування через машини заступити безпосередній контакт людини з людиною?

Недавно прийшла я до свого банку, щоб вибрати потрібні гроші, а тут кажуть мені, що комп'ютери „повмирали" і вони не можуть нічого вдіяти, мушу чекати, аж направлять машини. „Колисьдавно" були живі люди і вони підвести не могли. Але це було ще в часах, коли був безпосередній контакт поміж людьми, а не тільки на екрані. Сьогодні „і-мейл" заступає спілкування і можна справді не знати, з ким мається до діла. Ви „розмовляєте", не бачачи облич, ви розповідаєте свої інтимні справи, не маючи поняття, хто це читає та яка є дійсна реакція читаючого, бо вона віддзеркалюється в очах та обличчі, якого ви не бачите.

Чи хтось зрахував скільки подруж і розлучень вже було з причини таких розмов комп'ютерами?

Ось розповідає мені молодий українець, як само собою зрозуміле, про товариша, що „пізнав наречену через „і-мейл". А тут знову читаємо, що чоловік старається про розвід, бо перечитав на комп'ютері листа жінки до коханця... Чи було таке раніше можливе, коли любовні листи ховалося перев'язані стяжечкою в найбільш таємному місці, а двоє молодих людей заки заручилися заглядало собі в очі, тримаючись за руки, опромінені місячним сяйвом?

Так, сьогодні спілкування виглядає зовсім інакше. Але чи це „інакше" значить якісно краще? Чи поступ техніки зміцнив взаємновідносини, чи надав їм більше цікавости і тривалости?

Чи можливість порозуміватися з ким потрібно із найбільш неправдоподібних місць, включно з автом, приносить більше користі? Напевно, як відомо вже з преси, приносить збільшення автомобільних випадків. Але на це не зважають, бо вигода важливіша.

Вчора хотіла я зголоситися на нову програму Ей-Ті-Ті. Після півгодини натискання ґудзиків із денервуючих для вуха голосів автомату я зрозуміла, що всі урядовці зайняті і треба чекати. Терпеливо чекала і чекала. Яка це була приємність для мене, як вкінці дійсно відозвався голос живої людини. „Як це добре почути живий голос", — привітала я незнайомого на другому кінці. І що думаєте? Він, почувши мої слова, засміявся і був вийнятково сердечний та помічний! У тому теперішньому світі машин та автоматів добре поговорити з людиною, ще доки окрилені проґресом техніки доктори не позамінювали у нас самих знищені хворобами органи на штучні, довговічні елементи, поволі створюючи з нас роботолюдей.

Малоприємна, хоча досить реальна візія! Тож шукаймо, поки ще час, контакту живого голосу з живим теплом!

О-КА

Степан Кікта

200-РІЧЧЯ КЛІВЛЕНДУ В ОГАЙО

III

На місці першого стадіону над озером, з 1930 року, що мав 72,000 місць, почнуть цієї осені будувати новий (коштом 250 млн. дол.) для футбольного клюбу „Бравнс".

Клівленд є містом імміґрантів і їх нащадків. Автохтонних індіян не стало навіть і в околиці. В 1830 році жило тут 1,076 осіб, а десять років пізніше — 6,901. З прибуттям перших европейців зріст населення був такий: 1850 — 17,634; 1860 — 43,417; 1870 — 92,829; 1880 — 158,207; 1884 —200,426; 1890 — 216,353; 1900 — 381,768; 1910 — 560,663; 1920 — 762,026; 1930 — 906,520; 1940 — 878,336; 1950 — 914,808.

Від 1956 року число мешканців у місті меншає, як це показує статистика: 1960 — 876,050, 1970 — 750,903, 1980 — 573,823, 1990 — 505,616.

Найбільше припливу імміґрантів до ЗСА було в 1913 році. В часі Першої світової війни імміґрація майже припинилася, а закон з 1924 року, у добі ізоляціонізму, її дуже обмежив, увівши так звані державні квоти.

Історію українського поселення у Великому Клівленді датуємо (за новими дослідами) 1884 роком, коли за президентури Честера А. Артура прибув до міста Стефан Боднар із західнього Закарпаття, та поділяємо на чотири доби: 1. Доба піонерів. Заробіткова іміґрація, 1884-1914 роки. Розбудова релігійного життя. 2. Військова еміґрація. Розбудова громадського життя, 1915-1945 роки. 3. Політична еміґрація. Поглиблення і розквіт життя в діяспорі, 1946-1991 роки. 4. Добровільні еміґранти з незалежної України, 1992 — дотепер.

Скільки українців прибуло до міста, не можна устійнити, бо новоприбулих реєстрували за державною приналежністю. Дослідник Василь Галич подав, на основі урядових звітів, що в 1899-1930 роках до 40 стейтів у ЗСА прибуло 268,311 українців, з того 10,169 до стейту Огайо, до Пенсильванії — 114,179, до Ню Йорку — 62,214, Ню Джерзі — 29,830, до Іллиной — 10,085, Коннектикат — 7,498, Массачусетс — 7,357.

Українці в Огайо поселювалися щонайменше у 30 громадах, урядова цифра нових українців протягом тридцяти років є бодай п'ятикратно менша від дійсної. Більші поселення творилися: від 1885 року — в Янґставні, від 1900-их років — у Клівленді, Акроні, Росфорді, Толідо, Дейтоні, Зейнзвіл, Йорквіл, від 1905 року — в Лорейні і Лейквуді, а після 1920 року — у Кентоні.

Українські автори до Другої світової війни оцінювали нас у Клівленді на 25,000, а тепер на 35,000 осіб. Ця цифра не включає наших братів із Закарпаття. Коли врахувати виходців з усіх українських земель, то число належало б потроїти.

„Осередок послуг народам у Клівленді" має в евіденції 57 народів із зорганізованими їхніми представництвами, які плекають свої звичаї, культуру, релігії, а частина з них ще і своє шкільництво і мову. З тих народів, мабуть, українці найбільше дбають про задержання своїх питоменних відмінностей та про допомогу рідному народові й державі.

З гордістю належить підкреслити велику жертвенність виходців із Старого краю заради розбудови свого народного життя, бо виключно своїми власними пожертвами і працею здвигнули на новому поселенні понад двадцять храмів, приходства, цвинтарі, школи, будинки для численних організацій, і весь той час утримують їх існування.

Чисельність і жертвенність поселенців у Великому Клівленді була визнана Апостольською Столицею тим способом, що місто Парму вона призначила осідком двох епархій візантійського обряду: в 1969 році — епархії св. Івана Хрестителя, а 29-го лютого 1984 року Митрополит Стефан Сулик інтронізував Владику Роберта Москаля з Філядельфії на першого Єпископа новоутвореної четвертої епархії у ЗСА імені св. Йосафата.

Трон Закарпатської епархії св. Івана є тепер вакантний, бо другого її Єпископа, Андрія Патакі, Апостольська Столиця перевела до епархії св. Михайла в Пассейку, Н. Дж.

Від приїзду політичної іміґрації в поселенні існує не тільки релігійна толерантність, але й братнє співжиття й повний мир, що завдячуємо духовенству і громадському проводові — Українським Злученим Оґранізаціям Великого Клівленду. Головою УЗО, тобто неплатним війтом поселення, вже 14 років є професіоналіст мґр Василь Ліщинецький.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

волічний золотий ключ від Мадриду. Дякуючи за подарунок, Президент України зазначив, що цей ключ відкриває не лише Мадрид, але й „наші з вами серця".

Президента України особливо цікавив шлях Еспанії від диктатури до демократії. Під час заключної пресконференції Л. Кучма відповів на ряд запитань. З приводу НАТО він зазначив, що Україна вважає цю міжнародну організацію лідером у створенні нових форм співпраці у сфері безпеки і впливовим стабілізуючим фактором в сучасному світі, тому Україна не виступала і не виступає проти поширення НАТО. Вона лише хотіла б, щоб це поширення відбувалося в інтересах всіх держав, в тому числі України і Росії.

Під час зустрічі з еспанськими парляментаристами Л. Кучма закликав їх підтримати ряд зовнішньополітичних ініціятив України. Наприклад, щодо створення у Центральній і Східній Европі зони, вільної від ядерної зброї, та створення в рамках ООН ради економічної безпеки. За словами Л. Кучми, своїми пріоритетними завданнями Україна вважає встановлення партнерських відносин з Европейським союзом, спеціяльного партнерства з НАТО і формалізацією відносин із Західньо-европейським союзом.

Український...

(Закінчення зі стор. 1)

Власне поширення української музики є ще однією немаловажною місією інституту: поруч із світовою музикою багато творів українських композиторів вперше прозвучали саме в Українському Інституті Америки, при чому знайшли тут не тільки своє перше виконання в Америці, але й у світі.

Г. К.: — Що нового принесе сьогоднішній концертовий сезон слухачам-відвідувачам УІА?

М. С.: — Відкриється він наступної суботи, 19-го жовтня, авторським концертом відомого композитора Ігоря Соневицького — цим концертом вшановуватимемо мистця з нагоди його 70-ліття. Нюйорський сольо-дебют скрипаля Юрія Харенка, відомого з виступів у складі Струнного квартету ім. Леонтовича, відбудеться 14-го грудня. Новиною в музичній серії стане також перша спроба відомих слухачам виконавців Юрія Мазуркевича (скрипка), Ваґрама Сараджяна (віольончеля) і Володимира Винницького (фортепіян) виступити як тріо. Ю. Мазуркевич є першим скрипалем квартету Леонтовича, а В. Сараджян і В. Винницький вже кілька років виступають як дует — і ось вони об'єдналися у новому камерному складі, виступ якого як в дуетах, так і в тріо відбудеться 8-го березня 1997 року. В цьогорічній серії відбудеться кілька прем'єр — 18-го січня 1997 року в концерті Товариства камерної музики УІА вперше прозвучить "Treny/Laments" Вірка Балея для віольончелі сольо, а 15-го лютого в концерті родини Крисів відбудеться перше виконання в Америці Тріо "DSCH" в пам'ять Д. Шостаковича авторства київського композитора Губи.

Це — тільки новини цьогорічної „Серії", яка в загальному складатиметься із шести концертів. Крім того, два концерти увійшли до категорії особливих атракцій сезону — авторський вечір Мирослава Скорика, який відбувся 1-го жовтня ц.р. у Вейлл Голл при Карнеґі Голл в Ню Йорку, і концерт-бенефіт 29-го жовтня ц.р., в якому звучатимуть виключно твори Ліста; весь дохід з нього призначений на фінансову підтримку серії „Музика в Інституті" наступного сезону 1997-98 років.

Г. К.: — Діяльність УІА власне є яскравим прикладом свідомости і патріотизму українського суспільства в Америці, яке матеріяльно підтримує інститут — і завдяки своєму членству, і відвідуванням та влаштуванням імпрез, і своїм меценатством. Нам також відомо, що часто українські виконавці, і не тільки українські, виступають тут без побирання оплати, або за символічну винагороду.

М. С.: — Так, матеріяльна сторона — це одна з найважливіших наших проблем, як і, зрештою, і усіх наших громадських інституцій. Тому перш за все мені хотілося б через „Свободу" висловити слова признання і подяки усім людям доброї волі, які матеріяльно та своєю діяльністю підтримують музичну серію та УІА в загальному. Крім того, звертаюся до шанувальників музичного мистецтва підтримати нас у майбутньому — зокрема, стати спонзорами серії, окремих концертів, конкретних програм чи навіть окремих виконавців на даний концерт. Для прикладу, наступний сезон концертової серії плянуємо відкрити концертом творів Франца Шуберта до двохсотріччя від дня народження композитора. Це — важлива дата у світовому контексті і УІА не може її обійти стороною. Я певний, що серед шанувальників мистецтва знайдуться особи, які обожнюють музику Шуберта, і пропоную спонзорувати конкретно цей концерт. Ще один цікавий проєкт — концерт на тему „Українські музичні елементи у світовій музиці". Небагато людей знають про те, що такі музичні велетні як Бетовен, Ліст, Барток та інші черпали з нашої музичної культури своє натхнення. Вважаю, що цей факт вартий уваги і відповідної підтримки й спонзорства. Добрий початок такому нашому задумові вже покладено — три конкретні концерти цього сезону вже спонзоровані, що нас дуже тішить.

Г. К.: — Бажаємо концертовій серії Українського Інституту Америки та Вам особисто великого успіху.

Повідомляємо наших читачів, що крім мистецького керівника цьогорічної серії „Музика в інституті" Миколи Сука, серією завідують також екзекутивний керівник Тарас Шеґедин та мистецький дорадник Вірко Балей. Почесним мистецьким керівником серії є Олег Криса.

У Литві судять...

(Закінчення зі стор. 1)

рушеннях невинний, бо місцева Комуністична партія не відповідала за діяльність совєтського війська у Литві. Він та інші підсудні, котрим грозить кара, смерти до вини тому випадку не признаються. Одначе після упадку СССР М. Бурокявічус втік до Росії, але був заарештований в 1994 році та притягнений до судової відповідальности.

Прокуратура представила 300 томів звинувачень і понад 4, 000 свідків, само оскарження підсудних забере принайменше два дні, розправу розраховують принайменше на один рік.

ЕДЕРАЛЬНУЙ СУДДЯ У МАНГЕТТЕНІ в середу, го жовтня, відмовився дати дозвіл на затримку видання зі ЗСА до Ізраїля політичного керівника Гамасу, лестинської войовничої групи. Суддя федерального ружного суду Кімба Вуд своїм рішенням проклав шлях на видалення Муси Мохаммеда Абу Марзука, кого Ізраїль звинувачує у кримінальних злочинах — фінансування та допомоги в терористичних акціях. Підсудний, котрий признався, що є політичним провідником Гамасу, одначе настоює, що зібрані ним гроші були зужиті на допомогу школам, лікарням і громадським потребам палестинців.

ЮРО ФЕДЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ в Бостоні у середу, 9-го жортня, до судової відповідальности притягнуло трьох мешканців Ню Йорку китайського походження, а разом з тим перервано змову перепачкувати нелеґально до Массачусетс понад 100 китайських громадян, яких звідтіль мали спрямувати до праці в нюйоркських незаконних майстернях використовування робітників, званих „свет шопс". Цих понад 100 осіб евакуйовано з китайського вантажного корабля поблизу Бермуди і перевезено двома літаками прибережної сторожі до американської військової бази у Ґвантанамо Бей на Кубі. Слідство продовжується, бо американські державні власті припускають, що до цієї справи нелеґального перепачковування китайських громадян є причетних більше осіб.

СТАННІМИ ДНЯМИ СЕКРЕТАР Державного департаменту Воррен Кристофер перебуває на відвідинах в Малі, цій субтропічній африканській країні. На всіх своїх публічних виступах він намагається затерти тут існуюче враження, що Африка не є надто важливим континентом для Уряду президента Билла Клінтона. З цього приводу його відвідини місцеві політики та населення принимають з дещо літеплим ентузіязмом. Це тому, що В. Кристофер є для них пригадкою всіх тих обіцянок, які досі ніхто не збирається бодай зачати виконувати.

ПОДЯКА

з волі Всевишнього 15-го березня 1996 року відійшла від нас у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, і ПРА-БАБУСЯ

бл. п.

НАТАЛІЯ КАЧМАР

Цією дорогою висловлюємо нашу найсердечнішу подяку приятелям, знайомим та рідним, які у хвилинах нашого смутку особисто, листовно або телефонічно зложили своє співчуття. За участь у похоронних відправах та відпровадження покійної на вічний спочинок.

Сердечно дякуємо о. Франкові Шадякові за духовне піклування під час довгої хвороби покійної, за похоронні відправи та слова прощання і розради.

Марійській Дружині подяка за спільне відмовлення вервиці.

Щиро дякуємо особам, які прощали покійну д-р М. Прокоп, ред. М. Галів, інж. Л. Калинич, О. Труш, д-р В. Пушкар і Л. Лиців.

Ми вдячні усім тим, що замовили Служби Божі за спокій душі покійної: У. і В. Дячук, Л. і М. Галів, Л. і О. Цяпка, Д. і Ю. Долинські, М. і Я. Макарушка, Л. і Ю. Стефанівські, Н. Кравчук, Л. Цегельська, Марійська Дружина, М. Кіселик, Р. Пиндус, С. і М. Боровик, Б. Худьо, І. і А.Дзедзик, Т. і В. Таланчук, О. і О. Колодій, М. і К. Ваньо, О. і В. Хмеляк, Ю. і М. Добош, Н, і В. Луців, С. Луців, І. й І. Винницькі, родина Хичій, родина Медвіцьких, А. і С. Шкляр.

Щиро дякуємо за щедрі пожертви на добродійні цілі:

<u>На журнал „Патріярхат" зложили:</u> Л. Калинич 20 дол, О. і А.Бошко 50 дол., Д. і М. Цибульські 50 дол., С. і О. Луців 20 дол., Е. Мілянич 25 дол., Л. і Л. Зєлик 50 дол., З. і Р. Воронка 300 дол., Б. і Л. Качмар 250 дол., І. Колодій 50 дол., Ю. і Т. Данилів 25 дол., Н. Закидальська 25 дол.

<u>На землячтво „Перемищина"зложили:</u> А. і С. Леуш 25 дол., Д. Бобеляк 20 дол. І. і Р. Лапичак 25 дол., Землячтво „Перемищина" 100 дол., ESL Dept. at PCCC 75 дол.

<u>На Координаційний Комітет Допомоги Україні — Фонд допомоги школам України зложили:</u> З. Гафткович і М. Дармохвал 50 дол., О. Дармохвал 50 дол., К. і В. Воловодюк 100 дол., Е. Стахів 20 дол., О. Загайкевич 20 дол., Е. і Н. Мельничук 25 дол., О. і Я. Ткач 20 дол., А. і С. Леуш 25 дол., Д. Кузик 100 дол.

<u>На церкву св. Івана Хрестителя в Нюарку зложили:</u> Б і Л. Качмар 200 дол., З. і І. Боднар 40 дол., З. і Р. Воронка 200 дол.

<u>На церкву св. Івана Хрестителя в Гантері зложили:</u> Н і Б. Білаш.

<u>На фонд суспільної опіки при Марійській Дружині в Нюарку зложили:</u> К і І. Гапій 25 дол.

<u>На Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля зложили:</u> М і Ю. Українські 50 дол., І. Яворська 50 дол., О. Николишин 25 дол.

<u>На українську духовну семінарію у Львові зложив:</u> О. Труш 20 дол.

<u>На Фонд Митр. А. Шептицького зложили:</u> О. і В. Хмеляк 50 дол.

<u>На фонд відбудови св. Михайлівського Собору в Києві зложила:</u> Л. Морозова.

<u>На СКВОР при СКВУ зложила:</u> Л. Крупа.

<u>На Український Музей в Ню Йорку зложили:</u> B. and L. Cohn 250 дол.

<u>PCCC Scholarship Fund:</u> President for the College Community 75 дол.

З подякою: діти, внуки і правнучки

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в понеділок 7-го жовтня 1996 р. упокоїлася в Бозі на 96-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ та ПРАБАБЦЯ.

бл. п.

СОФІЯ з ЛИСЯКІВ ДОРОЖИНСЬКА-ТЕСЛЮК

Залишилися в смутку:

донька — НАТАЛІЯ МАЦЬКІВ з мужем РОМАНОМ
внуки — ЮРІЙ
— ЕВГЕН з дружиною ГАЛЕЮ
— СОФІЯ з мужем МИХАЙЛОМ
правнуки — МАРКО
— ХРИСТИНА
— ОЛЕСЬ та
— БРИЯНА

ПОХОРОН відбудеться у вівторок 15-го жовтня о год. 10-ій ранку з церкви св. о. Миколая при 24 і Попляр вул. у Філядельфії, Па., а відтак на кладовище св. Марії на Факс Чейс, Па.

Вічна їй пам'ять!

В П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ моєї найдорожчої і невіджалуваної ДРУЖИНИ

св. п.

МАРІЇ (МУШКИ) ХОДНОВСЬКОЇ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у п'ятницю 18-го жовтня 1996 р.

**в катедральному соборі УКЦ св. Юра у Львові;
в УКЦеркві св. Варвари у Відні, Австрія;
в УКЦеркві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.**

Прошу ласкаво пом'янути покійну у своїх молитвах.

В пам'ять моєї незабутньої дружини складаю 500.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля конто імені Марії Ходновської

муж — НЕСТОР

ПОДЯКА

У великому болю, в незамінимій втраті нашого незабутнього ЧОЛОВІКА й БАТЬКА

бл. п.

ІГОРЯ СУХОВЕРСЬКОГО

ми зустрілись з таким великим і численним виявом співчуття й виразом симпатії та пошани для життя і праці покійного, що з чистого серця хотіли б висловити нашу подяку.

Дякуємо всечесному духовенству на чолі з Владикою Антонієм, церковному хорові та всім, що спричинилися до того, що Панахиди й похорони відбулися в такий гідний спосіб, так як то годиться за нашим рідним звичаєм й традиціями.

Окрема подяка о.Земляченкові, який багато допоміг нам ділом і порадою.

Дякуємо всім, що молилися з нами за упокій душі Спочившого та всім, що супроводжували його в останню дорогу.

Дякуємо представникові Союзу Українських Інженерів за слова прощання від товаришів по фаху.

Дуже нас зворушила присутність на похоронах більшої групи членів пластової „Ватаги Бурлаків", друзів покійного ще з студентських часів, які відпровадили вірного друга на останню, „вічну ватру".

Дякуємо всім тим дуже численним особам, що живим словом чи письмом висловили співчуття з нами й пошану для покійного. Ми, мабуть, не зможемо відкликнутися на кожне письмо окремо, тим більше, що вони справді зворушуючі.

І дякуємо всім приятелям і кревним, що в ті для нас такі важкі й болючі дні допомогли нам і були з нами. Ми знаємо, що ми в цій гарній родині не самі.

Спасибі.

МАРІЯННА СУХОВЕРСЬКА
з дочками, зятем і внуком.

ПОДЯКА

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

В осінній теплий день — „День подяки" — 9-го жовтня 1995 р. відійшов від нас у засвіти наш найдорожчий і незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДЬО, БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙЦЬО

бл. п

о. мітрат

РОМАН НАБЕРЕЖНИЙ

Складаємо щиру подяку Їх Преосвященству Владиці Кир Ізидорові за участь в похоронних відправах та відпровадженні покійного на кладовище.

Всечеснішому о. Михайлові Лозі за його печаливість і кожночасну поміч під час короткої, але тяжкої хвороби та порохонних відправ.

Щира подяка за прощальні проповіді отцям мітратам о. Б. Остаповичеві, о. Р. Ганкевичеві, о. П. Стецюкові, о. М. Лозі, о. Л. Чайці, о. ігуменові Е. Волінському, о. О. Гошулякові, о. В. Кривоглавому та всім 26-ти священикам.

Ми безмежно вдячні родині, приятелям, знайомим, Лізі Українських Католицьких Жінок, І і ІІ Відділам, Комітетові та всім парафіянам церкви св. Юрія в Ошаві.

Рівно ж дякуємо приятелеві покійного — Т. Чіхові за співчуття та моїм приятелькам — Наді Шмігель та Лізі Гарванко за їхні теплі слова розради.

Редакторові газети „Наша мета" М. Поронюкові за теплу згадку про покійного.

Дякуємо редакторові д-рові В. Пушкареві за допис в журналі „Патріярхат", маестрові Осипові Гошулякові за відспівання „Апостола" під час похоронних відправ.

Спасибі за чисельні китиці квітів св. Літургії, листи співчуття та всім, що зложили датки на Семінарію в Рудному біля Львова та на сиротинці „Приятелі дітей" в Україні. Збірка винесла 9,150.00 дол., які було розділено на дві установи.

Просимо спом'янути покійного у ваших молитвах.

Дружина — МАРТА,
доні — ІРИНА, СОФІЯ, РОМА з чоловіками
син — ІВАН з дружиною
внуки, сестра і брат з родинами в Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього відійшла у вічність в четвер 3-го жовтня 1996 р., після довгої недуги наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, ТІТКА, ШВАҐРОВА і СВАХА

бл. п.

АЛЛА ГРИГОРОВИЧ з дому РЕЧИЦЬКА

нар. 23-го квітня 1922 р. в Костополі, Волинь, Україна. Довголітня вчителька Школи Українознавства в ЗСА.

ПАНАХИДА і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відправив митр. прот. Нестор Коваль з церкви свв. Петра і Павла в Ґлен Спей, Н.Й., в суботу 5-го жовтня 1996 р. в похоронному заведенні Rugero в Нютон, Н. Дж. Тіло покійної поховано на місцевому цвинтарі в Нютон, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:

муж — МИКОЛА
сини — ЮРІЙ з дружиною ДЖУДІ
— ІГОР з дружиною РОЗМАРІ
— АНДРІЙ
— АПОЛЛОН з дружиною ДЖУДІ
брат — СЛАВІК РЕЧИЦЬКИЙ з дружиною ДЖЕКІ, дочками КАТЕРИНОЮ і МАРҐАРИТОЮ
внуки — ГРИГОРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
— ДЖІМІ з дружиною ТРИЙСІ
правнуки — АМАНДА, БРІТАНІ і АЛЛІСА
племінник — д-р ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ з дружиною д-р АННОЮ і дітьми МАРІЙКОЮ і ПЕТРУСЕМ
швагер — мгр ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ
швагрова — ГАЛИНА ЯРОШ
свати — PATRICIA IRVING, JOSEPH and CATHERINE GEIGER, SALVIN and JANET PERRY.

Просимо про молитви за спокій душі покійної.

РОДИНА

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з членством ООЛ та всією українською громадою, що в середу 9-го жовтня 1996 р. відійшов від нас на поклик Всевишнього колишній голова Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини, зараз референт зовнішніх зв'язків КУ ООЛ, член Світової Федерації Лемків, член управи Фундації Дослідження Лемківщини, визначний суспільно-політичний і громадський діяч

св. п.

МИКОЛА ГРИЦКОВ'ЯН

нар. в селі Березка, Ліського пов., Лемківщина, Україна.

Дружині покійного, шановній Лесі, дітям Христі, Стефі і Миколі та всій родині висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

КРАЙОВА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями та знайомими, що в середу 9-го жовтня 1996 року в Ню Йорку відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, ВУЙКО й БРАТ

бл. п.

МИКОЛА ГРИЦКОВ'ЯН-МАКАРЕНКО

нар. 17-го грудня 1920 р. в селі Березка, Лемківщина, Україна член ОУН, вояк УПА

ПАНАХИДА відбудеться 12-го жовтня 1996 р. о год. 7:30 веч. у Quinn Funeral Home 35-20 Broadway, Long Island City, NY, (718) 721-9200.

ПАРАСТАС відбудеться 13-го жовтня 1996 р. о год. 7:30 веч. у Quinn Funeral Home.

БОГОСЛУЖЕННЯ відбудеться 14-го жовтня 1996 р. о год. 11:30 рано в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку. Опісля похорон на українським католицьким цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ОЛЕКСАНДРА
дочки — ХРИСТИНА з мужем ВАЛЕРІЄМ з дітьми МАРКІЯНОМ, ЮРІЄМ, ОЛЕГОМ і УЛЯНОЮ
— СТЕФАНІЯ
син — МИКОЛА з дружиною ДАРІЄЮ і з сином ДМИТРОМ
брат — АНТІН з дружиною і дітьми в Польщі
сестра — ЮЛІЯ з мужем АНДРІЄМ і з синами ДМИТРОМ і МИХАЙЛОМ з родинами
братова — АННА з дітьми ЕВГЕНІЄЮ, КАТЕРИНОЮ і МИХАЙЛОМ з родинами
брат дружини — МИКОЛА з дружиною КАТЕРИНОЮ і з синами ВАСИЛЕМ і ЛЮБОМИРОМ
сестра дружини — ВОЛОДИМИРА з мужем ЯРОСЛАВОМ і з синами ЯРОСЛАВОМ, ІВАНОМ і СТЕФАНОМ
племінниця — СТЕФАНІЯ з мужем
та ближча і дальша родина в ЗСА, Україні і Польщі.

Замість квітів родина просить складати пожертви на Комітет Меморіялу ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки в Білогорщі, Україна

У ПОНЕДІЛОК, 7-ГО ЖОВТНЯ, ЗСА гостро скритикували прем'єр-міністра Туреччини Некметтіна Ербакана за його поїздку до Лібії та підписання договору з урядом Муаммара ель Каддафі про збільшення торгівлі. З приводу цих відвідин лібійські засоби масової інформації у своїх звідомленнях подавали критику турецького прем'єр-міністра в сторону ЗСА та Ізраїля, при тому називаючи Лібію жертвою тероризму. Ніколяс Бирнс речник Державного департаменту, на пресовій конференції підкреслив, що не може повірити щоб прем'єр-міністер одної із союзних країн, члена НАТО міг обороняти такого терориста як Муаммар Каддафі.

Абітурієнти „Рідної Школи“ в Чикаґо

Вже знову почався новий навчальний рік і може й тому наші ще свіжі спомини линуть назад до недавніх минулих днів закінчення науки в матуральній клясі „Рідної Школи“ в Чикаго. З привички наші минулорічні абітурієнти будяться раненько кожної суботи та хоч уже без зобов'язань суботньої школи, задач та проєктів, відчувають потребу, так як кожного року протягом своєї участи в „Рідній Школі“, до чогось українського.

Субота був день український! І якось їх надалі принаджує це почуття українця. Дехто з них помагає учителям в школі, а інші приїжджають до міста, щоби бути виховниками на новацьких зайняттях. Пізнати, що це почуття українця вщепилося глибоко в їхні серця.

У червні цього року в Українознавчій Школі в Чикаґо, під наглядом інспектора проф. В. Іванчука, десять студентів завершили своє навчання в „Рідній Школі“ матурою, а саме: Тома Антонович, Наталія Бараник, Уляна Возна, Андрій Калін, Роксоляна Кашуба, Маланка Лончина, Наталка Нечвід, Таня Петраш, Михайлина Поливка та Данило Процик.

Абітурієнти „Рідної Школи“ в Чикаґо.

З приводу закінчення навчання матуральної кляси, 8-го червня 1996 року, в залі під собором свв. Володимира і Ольги, батьківський комітет в урочистий спосіб влаштував відсвяткування, щоб відзначити успіхи наших дітей — студентів, а саме святочною вечрею та веселою забавою.

Під музичний супрвід д-ра Яна Хойнацького абітурієнти поважно увійли на залю та зайняли свої місця при головному столі. Присутність достойних гостей — Владики Михаїла, генерального консула Віктора Кирика з дружиною та директора бюра етнічних зв'язків ґубернатора Іллиной Джіма Едґара, Пет Михальської, підкреслили важливіть цієї події. Пет Михальська передала нам офіційний привіт ґубернатора, в якому він висловив свою підтримку та похвалу за наше уміння втримати свою мову, культуру — традиції та що в такий старанний спосіб зуміли ми це передати майбутньому поколінню.

Відтак директор нашої „Рідної Школи“, мґр Надія Л. Хойнацька привітала матурантів та підкреслила, щоби „ніколи не забули, що вони є діти українського народу!“

В імені абітурієнтів студентка Роксоляна Кашуба привітала всіх присутніх та подякувала батькам, родичам, учителям і громаді за їх невтомний вклад праці, переплетений любов'ю у вихованню їх в українському дусі.

Після вечері директор мґр Хойнацька, опікун кляси Оксана Мурська та весь учительський склад (М. Климчак, мґр І. Гаєцька, мґр Л. Маркевич, О. Кавчак) офіційно та формально вручили всім абітурієнтам двомовне свідоцтво, викликаючи кожного студента окремо та на прощання кожному ще шепнули останні поучаючі слова.

На закінчення формальної частини свята студент Андрій Калін попрощав всіх та ще раз подякував всім за їх труд і посвяту.

Абітурієнтам та гостям дуже сподобався монтаж з прозірок з життя наших студентів, котрий підготовила Роксоляна Лончина.

Почала грати музика і всі весело танцювали до пізньої ночі.

Літо минуло, настала осінь, наука наново почалася і лиця наших абітурієнтів знову показалися в громаді. Вже їх не в'яжуть шкільні зобов'язання та правила. Вже на них не чекають книжки та завдання. А якось їх назад до української громади тягне! Мабуть, наш губернатор справді має рацію. Може ми справді зуміли втримати та передати нашу українську спадщину молодому поколінню? Дай Боже!

Юля Кашуба

Появилося нове видання

У Видавництві „Лілея” в Тернопілі появилося нове видання-монографія Петра Сороки п. з. „Нарис життя і творчости Василя Дідюка”.

У монографії автор П. Сорока, старший викладач Тернопільського Педагогічного Інституту, поет і літературознавець розглядає творчість В. Дідюка, відомого журналіста, громадського діяча і літератора. Особливий акцент зроблено на ідейно-творчих шуканнях митця, аналізі особливостей його стилю і самобутности гумористично-сатиричних творів, що увійшли до знаменитої антології „Смійтеся на здоров'я”. Автор простежує місце „літописця доби”, як називають В. Дідюка в історії еміґраційної літератури та журналістики. Книга розрахована на широке коло читачів.

Чепурна 180-сторінкова книжка-монографія приваблює увагу читача обгорткою з світлиною В. Дідюка, який відпочиває на лоні природи. Книжка щедро проілюстрована фотознімками різних років і обставин з метою повнішого висвітлення життєвого і творчого шляху В. Дідюка. За авторським задумом, поєднання наукового аналізу і фотоматеріялів допоможе читачеві краще уявити творчий портрет митця цікавої життєвої долі і небуденного обдарування.

Науковим редактором цього видання є професор Тернопільського Державного Педагогічного Інституту Іван Трилінський, а рецензатором доцент Тернопільської Академії Народного Господарства Василь Дерій.

Книжка коштує 10 дол. Замовлення слати на адресу: W. Didiuk, 30 Allanhurst Dr. #402, Islington, Ont. M9A 4J8, Canada.

